

ภาวะผู้นำที่เอาใจใส่ (CARING LEADERSHIP)

รองศาสตราจารย์ ดร. มาริสา ไกรฤกษ์

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การอบรมวิชาการเรื่อง การพัฒนาศักยภาพผู้นำทางการพยาบาล

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันที่ 10 และ 17 มิถุนายน 2558

เนื้อหาบรรยาย

- ภาวะผู้นำทางการพยาบาล (Nursing leadership)
- การดูแลเอาใจใส่ (Caring)
- ภาวะผู้นำที่เอาใจใส่ (Caring leadership)
- ความสำคัญของภาวะผู้นำที่เอาใจใส่
- การพัฒนาภาวะผู้นำที่เอาใจใส่

การดูแลเอาใจใส่ (Caring) ในหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร

ท่านคิดว่าหน่วยงานของท่านต้องการผู้นำที่เอา
ใจใส่หรือไม่และเพราะเหตุใด

สภาพการณ์ขององค์การ/หน่วยงาน

อัตรากำลัง
ไม่พอ

ผู้บริหารไม่เอาใจใส่
ไม่มีการบำรุงรักษา
บุคลากรไว้ใน
หน่วยงาน

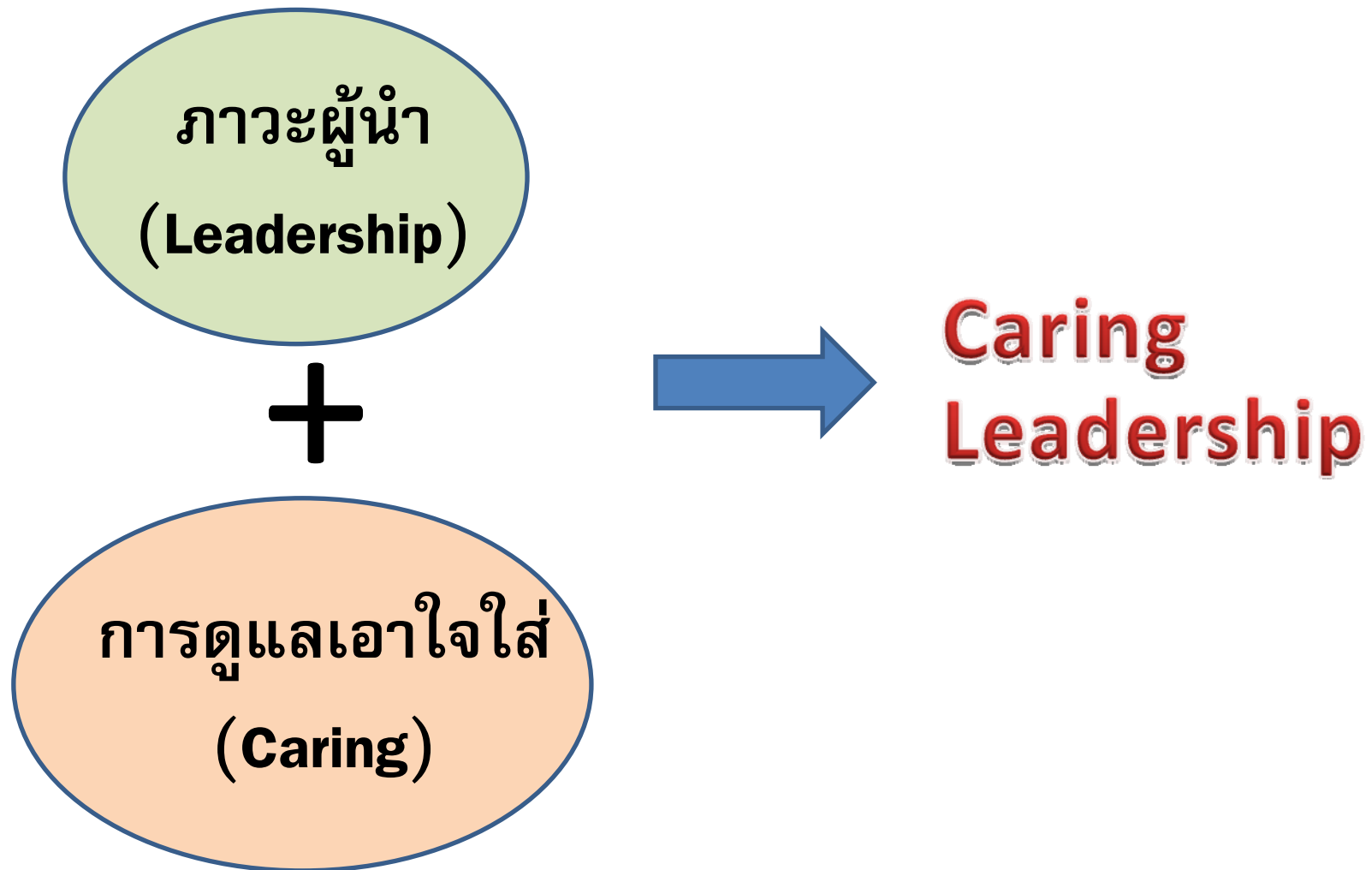
ภาระงานมาก ทั้งงาน
บริการและงาน
เอกสาร

บุคลากรเจ็บป่วย
ด้วยปัญหาทางกาย
และจิต

สิ่งแวดล้อมใน
การทำงานไม่ดี

มีหน่วยงาน/มาตรฐานที่
กำกับคุณภาพการ
ให้บริการที่มีเป้าหมาย
แตกต่างกัน

ภาวะผู้นำที่เอาใจใส่ (CARING LEADERSHIP)

ภาวะผู้นำ (LEADERSHIP)

- คุณลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงให้เห็นว่านำผู้อื่นได้ สามารถโน้มน้าวและจูงใจผู้อื่นให้คิดและปฏิบัติตามในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม/หน่วยงานได้ กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ ตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้เหมาะสม มีการแสดงออกที่เหมาะสม

ภาวะผู้นำทางการพยาบาล (NURSING LEADERSHIP)

- คุณลักษณะและพฤติกรรมของพยาบาลที่แสดงให้เห็นว่านำผู้อื่นได้ สามารถโน้มน้าวและจูงใจผู้อื่นให้คิดและปฏิบัติตามในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม/หน่วยงานได้ กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ ตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้เหมาะสม มีการแสดงออกที่เหมาะสม

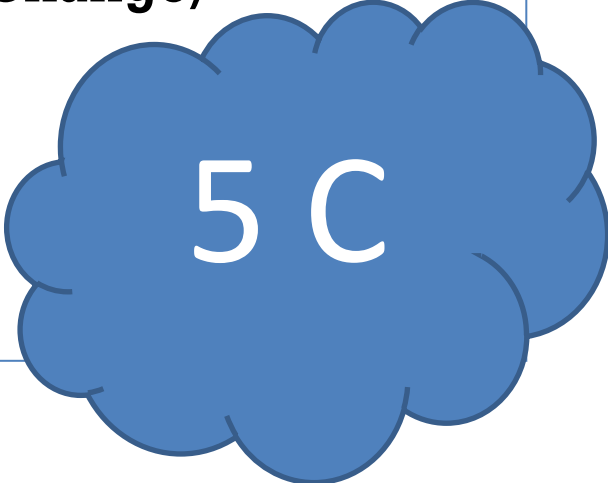
ภาวะผู้นำทางการพยาบาล (NURSING LEADERSHIP)

- ☐ คิดเชิงกลยุทธ์และวางแผนกลยุทธ์
- ☐ กล้าคิด กล้าทำ ริเริ่ม
- ☐ จูงใจให้ผู้ตามปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย
- ☐ สร้างความเชื่อมั่นผูกพันและจงรักภักดีต่อองค์กร
- ☐ มีทักษะการบริหารจัดการ

ภาวะผู้นำทางการพยาบาล

(NURSING LEADERSHIP)

- ☐ มีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์สู่ผู้ปฏิบัติได้
(Communicator of vision)
- ☐ เป็นผู้ประสานประโยชน์ที่ดี (Collaborator)
- ☐ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Catalyst of Change)
- ☐ เป็นผู้สอนและแนะนำ (Coach)
- ☐ เป็นผู้ดูแลเอาใจใส่ (Caring person)

5 C

การดูแลเอาใจใส่ (Caring)

- Caring คือ กระบวนการที่บุคคลคนหนึ่งที่มีความมุ่งมั่นและรับผิดชอบที่จะช่วยให้บุคคลอื่นมีความเจริญเติบโตและมีสุขภาพที่ดี (nurturing) โดยการสร้างสัมพันธภาพต่อกันและให้คุณค่ากับคนคนนั้นในฐานะปัจเจกบุคคล
- Caring ในภาษาไทยส่วนใหญ่มีผู้แปลว่า ความเอื้ออาทร และการดูแล ในการวิจัยของมาริสาละลัดวน (2555) ใช้คำว่า **การดูแลเอาใจใส่**

การดูแลเอาใจใส่ของพยาบาล

- การดูแลเอาใจใส่ เป็นคุณสมบัติของพยาบาลที่ไม่ใช่เพียงแต่ปฏิบัติต่อผู้ป่วยเท่านั้น แต่ต้องปฏิบัติต่อพยาบาลด้วยกัน ปฏิบัติต่อตนเอง และสมาชิกทีมสุขภาพอื่นๆด้วย

ภาวะผู้นำที่เอาใจใส่ (CARING LEADERSHIP)

- ผู้บริหารการพยาบาลซึ่งเป็นผู้นำขององค์กรพยาบาลต้องเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับการดูแลเอาใจใส่ผู้ปฏิบัติงานเท่าเทียมกับการบริหารงาน และต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ที่ดูแลเอาใจใส่ผู้อื่นและสร้างวัฒนธรรมการดูแลเอาใจใส่ในหน่วยงานด้วย

ภาวะผู้นำที่เอาใจใส่ (CARING LEADERSHIP)

- ผู้บริหารการพยาบาล/ผู้นำทางการพยาบาลเป็นบุคคลผู้เอาใจใส่ (caring person) ที่ต้องประยุกต์หลักการเชิงจริยธรรมและทฤษฎีการดูแล (theory in caring) ในการทำความเข้าใจความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน
- ผู้บริหารการพยาบาล/ผู้นำทางการพยาบาลอยู่ร่วมกับผู้ปฏิบัติงานโดยพร้อมที่จะให้การช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา และเปิดโอกาสให้มีการพูดคุยถึงความรู้สึกต่อกันจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกว่าได้รับการดูแลเอาใจใส่จากหัวหน้า

ภาวะผู้นำที่เอาใจใส่ (CARING LEADERSHIP)

Sherman, R. O., Bishop, M.,
Eggenberger, T., & Karden,
R. Development of a
leadership competency
model. *The Journal of
Nursing Administration*
2007; 37(2): 85-94.]

ภาวะผู้นำที่เอาใจใส่ (CARING LEADERSHIP)

Caring for Self

- ✓ การดูแลสุขภาพตนเอง
- ✓ การบริหารเวลาในชีวิตประจำวัน
- ✓ การคลายเครียด
- ✓ การพัฒนาบุคลิกภาพตนเอง
- ✓ การใช้หลักศาสนาในการครองตน
- ✓ การพัฒนาความสามารถในการทำงาน

ภาวะผู้นำที่เอาใจใส่ (CARING LEADERSHIP)

Caring for Staff

- ✓ การให้ขวัญกำลังใจและชมเชยการทำงาน
- ✓ การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปฏิบัติงาน
- ✓ การช่วยเหลือการพูดคุย และการสอนในระหว่างปฏิบัติงาน
- ✓ การเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน ความเป็นอยู่ และครอบครัว
- ✓ การสอบถามความต้องการการพัฒนาความก้าวหน้าและความสามารถในการปฏิบัติงาน
- ✓ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เช่น งานปีใหม่ งานวันเกิด เป็นต้น

ภาวะผู้นำที่เอาใจใส่ (CARING LEADERSHIP)

Caring for Patients

- ✓ การตระหนักถึงและดูแลความปลอดภัยของผู้ป่วย
- ✓ การพัฒนาคุณภาพการบริการการพยาบาล
- ✓ การติดตามปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย
- ✓ การติดตามกำกับดูแลให้พยาบาลปฏิบัติตาม
มาตรฐานการบริการการพยาบาล

หลักฐานเชิงประจักษ์

พฤติกรรมภาวะผู้นำ	การรับรู้พฤติกรรมภาวะผู้นำ				t-test	P value
	หัวหน้าหอผู้ป่วย (N=90)		พยาบาลวิชาชีพ (N=730)			
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
ด้านการดูแลเอาใจใส่ตนเอง	4.16	.42	4.17	.50	.103	.918
ด้านการดูแลเอาใจใส่ ผู้ปฏิบัติงาน	4.15	.46	3.83	.67	4.278	.000*
ด้านการดูแลเอาใจใส่ ผู้รับบริการ	4.28	.42	4.17	.56	1.876	.061

มาริส่า ไกรฤกษ์ และ ลำดวน บุญทึ่, 2555

ภาวะผู้นำที่เอาใจใส่ กับ PPE

- ❖ การดูแลเอาใจใส่ (caring) ในการทำงานเป็นองค์ประกอบหนึ่งของ Professional Practice Environment (PPE)
- ❖ การดูแลเอาใจใส่ (caring) ในการทำงานเป็นคุณลักษณะของ Positive Practice Environment (PPE)

ผลที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้นำมีภาวะผู้นำที่เอาใจใส่

ท่านมีภาวะผู้นำที่เอาใจใส่มากหรือน้อย

ท่านคิดว่าจะพัฒนาตนเอง
ให้มีภาวะผู้นำที่เอาใจใส่อย่างไร

